

Ontvangen: 3-4-2023

2023/004--

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Saxion Hogeschool
T.a.v. het College van Bestuur
Postbus 70000
7500 KB ENSCHEDE

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
36486286

Bijlagen
1

Datum 06-03-2023
Betreft Besluit macrodoelmatigheid nevenvestiging hbo associate degree-
opleiding Finance & Control

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzenddatum, bezwaar
maken. Stuur uw
bezwaarschrift naar DUO,
Postbus 30205, 2500 GE Den
Haag. U kunt uw bezwaar ook
digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Geacht bestuur,

Met de brief van 24 januari 2023, door de Commissie Doelmatigheid Hoger
Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 26 januari 2023, hebt u mij het
voornemen voorgelegd om de hbo associate degree-opleiding Finance & Control
tevens als bekostigde opleiding te verzorgen in Deventer.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 13 februari 2023, kenmerk 2023/004, negatief
geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit
besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het
hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling
macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten niet in te
stemmen met uw voornemen om de hbo associate degree-opleiding Finance &
Control tevens als bekostigde opleiding te verzorgen in Deventer.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 7.17,
tweede lid, van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn
afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag voldoet
aan criterium a van artikel 4, eerste lid, van de Regeling, maar niet aan criterium
b, eerste lid van dat artikel van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik
u naar het advies van de CDHO.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-
Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de VH.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

Onze referentie
36486286

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de Minister
Dhr. dr. R.H. Dijkgraaf
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Advies nevenvestiging

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nevenvestiging Saxion Hogeschool Voltijd hbo Associate degree Finance & Control Deventer	2023/004	13/02/2023

Geachte heer Dijkgraaf,

Op 26/01/2023 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Saxion Hogeschool om de hbo Associate degree Finance & Control tevens als bekostigde opleiding te verzorgen te Deventer (brief van 24/01/2023 zonder kenmerk). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hiernavolgende adviseert de commissie u om negatief te besluiten op het verzoek van Saxion Hogeschool om de hbo Associate degree Finance & Control tevens als bekostigde opleiding te Deventer te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de WHW. Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

De aanvrager wil de opleiding Finance and Control (hierna ook: F&C) in Deventer vestigen. Het gaat om een Nederlandstalige Associate degree (hierna ook: Ad) die de aanvrager in het Croho onderdeel Economie wil laten registreren. De voorgenomen opleiding omvat 120 studiepunten en de aanvrager wil deze in voltijdvorm aanbieden. De aanvraag is tegelijk ingediend met een identiek dossier voor de voorgenomen opleiding in Enschede (2023/003). De opleiding is opgebouwd uit drie pijlers, te weten finance, digitalisering en professionele vaardigheden.

Deze pijlers zijn onderverdeeld in vijf inhoudelijke thema's, zijnde Financiële kennis, Digitale vaardigheid, Data expertise, Betekenisvol ondernemen en Risico's signaleren. Studenten zijn toelaatbaar tot de opleiding met een havo-, vwo- of mbo-niveau 4-diploma. Afgestudeerden kunnen functies vervullen zoals junior financial controller, junior business (reporting) controller, accounting medewerker, (beginnend) assistent accountant, boekhouder, compliance officer, reporting specialist, adviseur bedrijfsvoering en junior compliance specialist. Zij zullen met name werkzaam zijn binnen het mkb, maar ook binnen grotere ondernemingen/organisaties zoals accountantskantoren, ICT bedrijven, technisch adviesbureaus, het bankwezen en de publieke sector.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan criterium a, maar niet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling. De kern van de afwijzing berust op de constatering dat de bestaande opleidingen reeds kunnen voorzien in de arbeidsmarktbehoefte die de aanvrager heeft aangetoond. Er is derhalve geen ruimte om deze opleiding aan het bestaande aanbod toe te voegen.

Beoordeling criterium a

De aanvrager stelt dat de hbo Associate degree Finance & Control aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de Ad Finance & Control beroept de aanvrager zich op de prognoses voor opleidingstypen en beroepsgroepen zoals deze zijn opgenomen in het AIS van het ROA, de Spanningsindicator van het UWV (www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/dashboards/spanningsindicator), de rapporten 'Kansrijke beroepen' voor de landelijke arbeidsmarkt (2022) en voor de arbeidsmarktregio's Zwolle, Stedendriehoek en Noordwest Veluwe, Achterhoek en Twente van het UWV (2021), het rapport 'UWV barometer arbeidsmarkt: financiële dienstverlening' van het UWV (2021), het factsheet 'Overheid: Factsheet arbeidsmarkt' van het UWV (2020), het artikel 'Vooruitzicht accountancy en administratiekantoren blijft goed' van de Rabobank (16 augustus 2022), het artikel 'De toekomst van de financiële functie binnen de Rijksoverheid' van Deloitte (2020), het onderzoek 'Future of Finance marktonderzoek: Data en inzichten, zet ze bovenaan uw lijstje' van KPMG (2020), het 'Trendrapport Handel' van SBB (trendrapport.s-bb.nl/handel/retail/smartification/digital-services/), het artikel 'Innovatie verandert rol van accountancy en administratiekantoren' van de Rabobank (28 december 2019), een vacatureanalyse uitgevoerd door onderzoeksbureau NIDAP (2023) en het arbeidsmarktonderzoek 'Doelmatigheidsonderzoek voor een voltijd Associate degree opleiding Finance & Control' dat is uitgevoerd door EXPHO en Tien Organisatieadvies in opdracht van de aanvrager (2022).

De aanvrager beschouwt het opleidingstype bachelor financieel management en fiscaal recht dat is opgenomen in het AIS van het ROA als relevant voor de voorgenomen opleiding Finance & Control. De commissie acht met de aanvrager dit opleidingstype het meest relevant omdat de verwante Ad's Finance, Accountancy en Financiële Dienstverlening in dit opleidingstype zijn opgenomen. ROA typeert de vooruitzichten in 2026 voor afgestudeerden van dit opleidingstype als redelijk en verwacht enige knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening (zie Tabel 1).

Tabel 1. Arbeidsmarktprognoses opleidingstype bachelor financieel management en fiscaal recht

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > Bachelor - financieel management en fiscaal recht	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		5800	6	0.9	gemiddeld
> > Bachelor - financieel management en fiscaal recht	verwachte vervangingsvraag tot 2026		13100	13	2	gemiddeld
> > Bachelor - financieel management en fiscaal recht	verwachte baanopeningen tot 2026		18800	18	2.9	gemiddeld
> > Bachelor - financieel management en fiscaal recht	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2026		21600	21	3.2	gemiddeld
> > Bachelor - financieel management en fiscaal recht	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2026	1.04				enige
> > Bachelor - financieel management en fiscaal recht	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2026	1.04				redelijk

Bron: ROA, AIS

De aanvrager beroept zich tevens op de prognoses van het ROA voor de beroepsgroepen financieel specialisten en economen en accountants. De commissie kent in beginsel meer gewicht toe aan de prognoses voor opleidingstypen omdat daarin de uitstroom uit een cluster verwante opleidingen wordt gerelateerd aan verwachte baanopeningen voor dit type afgestudeerden.

De commissie acht met de aanvrager de beroepsgroepen financieel specialisten en economen en accountants ten dele relevant omdat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding voornamelijk in aanmerking komen voor junior functies, zoals assistent-accountant en junior financieel analist/specialist. Zij komen echter niet in aanmerking voor de in deze beroepsgroepen opgenomen beroepen die een ander opleidingsniveau vereisen zoals accountants en economen. Uit de prognoses van het ROA blijkt dat er voor de beroepsgroep financieel specialisten en economen grote knelpunten en voor de beroepsgroep accountants enige knelpunten in de personeelsvoorziening in 2026 worden verwacht (zie Tabel 2 en 3).

Tabel 2. Arbeidsmarktprognoses beroepsgroep financieel specialisten en economen

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Financieel specialisten en economen	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		5100	6	1	gemiddeld
Financieel specialisten en economen	verwachte vervangingsvraag tot 2026		10000	12	1.9	laag
Financieel specialisten en economen	verwachte baanopeningen tot 2026		15100	18	2.8	gemiddeld
Financieel specialisten en economen	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2026	0.883				groot

Bron: ROA, AIS

Tabel 3. Arbeidsmarktprognoses beroepsgroep accountants

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Accountants	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		8300	8		1.3 hoog
Accountants	verwachte vervangingsvraag tot 2026		11800	11		1.8 laag
Accountants	verwachte baanopeningen tot 2026		20200	19		2.9 gemiddeld
Accountants	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2026		0.896			enige

Bron: ROA, AIS

Vervolgens verwijst de aanvrager naar de prognoses voor de opleidingssubsector bachelor economie en recht voor de arbeidsmarktregio's Zwolle, Stedendriehoek en Noordwest Veluwe, Achterhoek en Twente. De commissie is van mening dat de opleidingssubsectoren zoals deze zijn opgenomen in het AIS te veel niet en nauwelijks relevante opleidingen bevatten en daardoor geen representatief beeld geven van de specifieke arbeidsmarkt waar afgestudeerden van de voorgenomen opleiding werkzaam zullen zijn. Om deze reden laat de commissie de prognoses voor opleidingssubsectoren buiten beschouwing.

De commissie concludeert dat de prognoses die zijn opgenomen in het AIS van het ROA voor het relevante opleidingstype en de ten dele relevante beroepsgroep een vrij negatief beeld geven van de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden van de voorgenomen opleiding Finance & Control.

Vervolgens verwijst de aanvrager naar de gegevens die zijn opgenomen in de Spanningsindicator van het UWV (www.werk.nl) betreffende de beroepsklasse bedrijfseconomische en administratieve beroepen gericht op de landelijke arbeidsmarkt alsmede de arbeidsmarktregio's Zwolle, Stedendriehoek en Noordwest Veluwe, Achterhoek en Twente. De commissie merkt op dat de arbeidsmarkt begin 2020 is gekrompen als gevolg van de coronacrisis en dat deze krimp vervolgens is omgeslagen naar een (zeer) grote krapte op de arbeidsmarkt die zichtbaar is bij alle beroepsgroepen en alle sectoren. Het feit dat de arbeidsmarktspanning bij de door de aanvrager relevant geachte beroepsklasse als (zeer) krap wordt getypeerd is daarom niet onderscheidend. Daarnaast is het zo dat de beroepsklasse bedrijfseconomische en administratieve beroepen zeer breed is. De commissie acht het merendeel van de in deze beroepsklasse opgenomen beroepsgroepen niet relevant. De commissie kent daarom minder gewicht toe aan deze bron en stelt vast dat zij een (zeer) kleine positieve indicatie geeft van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De aanvrager beroept zich ook op verschillende rapporten van het UWV om de arbeidsmarktpositie van werknemers in verschillende beroepsgroepen te beschrijven. Volgens de rapporten 'Kansrijke beroepen' gericht op de landelijke arbeidsmarkt (2022, p. 9) en de arbeidsmarktregio's Zwolle, Stedendriehoek en Noordwest Veluwe, Achterhoek en Twente van het UWV (2021, p. 4 voor alle regionale rapporten) worden beroepen als financieel administrateur, assistent accountant, assistent controller en compliance officer als kansrijk beschreven. Uit het rapport 'UWV barometer arbeidsmarkt: financiële dienstverlening' van het UWV (2021, p. 2) vloeit voort dat de coronacrisis geen negatief effect heeft gehad op de werkgelegenheid in de financiële sector. Het rapport stelt daarnaast dat een groeiende vraag naar specialisten op het gebied van Customer Due Dilligence (CDD) bestaat. De Ad'er Finance & Control wordt opgeleid in het CDD vakgebied. Het maken van financiële risicoanalyses en het beschikken van kennis op het gebied van compliance en digitaal rechercheren behoort volgens de aanvrager tot de leerresultaten van de beoogde opleiding. Het factsheet 'Overheid: Factsheet arbeidsmarkt' van het UWV (2020, pp. 3-4) vermeldt onder meer dat de functie financieel-administratief medewerker op plek vier in de top tien van de meest ontstane overheidsvacatures in 2018/2019 staat. De commissie constateert dat deze bronnen in samenhang bezien blijf geven van een kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De aanvrager heeft tevens verwezen naar een aantal artikelen waarin het veranderende werkveld van financial professionals in kaart wordt gebracht. In het artikel 'Vooruitzicht accountancy en administratiekantoren blijft goed' van de Rabobank (16 augustus 2022) wordt gesteld dat er meer wet- en regelgeving op de beroepsgroep financial professionals afkomt. Een voorbeeld daarvan is de Europese regelgeving omtrent de rapportage van duurzaamheid. De Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) zorgt volgens het artikel voor een toename van het werk voor de sector. De aanvrager stelt dat afgestudeerden van de beoogde opleiding op dit werk worden voorbereid. Uit het artikel volgt verder dat data-analyse ervoor zorgt dat het werk van (assistent) accountants meer en meer verschuift naar die van hoogwaardig adviseur. De aanvrager geeft aan dat afgestudeerden van de Ad F&C leren om financiële data-analyses uit te voeren, inclusief rapportages en dashboardontwikkeling. De veranderende markt van financial professionals blijkt ook uit 'De toekomst van de financiële functie binnen de Rijksoverheid' van Deloitte (2020): door technologische ontwikkelingen en een verschuiving naar het gebruik van data-analyse veranderen financiële functies sterk (p. 6). Uit het onderzoek 'Future of Finance marktonderzoek: Data en inzichten, zet ze bovenaan uw lijstje' van KPMG (2020) blijkt dat de voornoemde technologische ontwikkelingen ook invloed hebben op de competenties die gezocht worden bij financiële professionals. Er wordt in het onderzoek vooral gesproken over analytische en adviesvaardigheden (p. 5). In het 'Trendrapport Handel' van SBB (trendrapport.s-bb.nl) wordt gesteld dat digitalisering ook op de financiële sector een forse impact heeft. De financial professional dient volgens het rapport te beschikken over goede digitale vaardigheden. Dat brengt met zich mee dat de beroepen in de financiële sector naar een steeds hoger opleidingsniveau verschuiven. In het artikel 'Innovatie verandert rol van accountancy en administratiekantoren' van de Rabobank (28 december 2019) wordt aangegeven dat de verwachting bestaat dat accountants- en administratiekantoren zich in de toekomst zullen richten op het geven van advies op basis van data. Een derde van de bevroegde bedrijven in de accountancybranche gaf aan te maken te hebben met een tekort aan arbeidskrachten. De aanvrager stelt dat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding in deze sector aan de slag kan gaan. De commissie is van mening dat uit de voornoemde artikelen blijkt dat het werkveld van financial professionals is veranderd door de toenemende digitalisering en dat beroepen in de financiële sector een hoger opleidingsniveau vereisen dan voorheen. De beoogde Ad Finance & Control leidt studenten op die beschikken over de vaardigheden van de toekomst zoals het kunnen maken van data-analyses en duurzaamheidsrapportages. De commissie concludeert dat de voorgenomen opleiding aansluit op de beschreven ontwikkelingen binnen het financiële werkveld.

De aanvrager verwijst vervolgens naar een vacatureanalyse die is uitgevoerd door onderzoeksbureau NIDAP (2023). De analyse heeft plaatsgevonden gedurende een periode van één jaar (15 december 2021 t/m 15 december 2022). Er is zowel landelijk als regionaal onderzoek gedaan naar vacatures waarvoor afgestudeerden van de Ad F&C in aanmerking komen. Het gehele onderzoek en een volledig overzicht van de onderzoeksresultaten en gehanteerde onderzoeksmethodiek zijn als bijlage toegevoegd. Het type functies waarnaar onderzoek is gedaan valt uiteen in vier categorieën: 1) Finance en financieel medewerkers, 2) Control, 3) (Financiële) Administratie en 4) Data analyse en ICT. Binnen deze categorieën zijn verschillende beroepen geïdentificeerd en is nagegaan hoeveel vacatures op mbo/hbo-niveau voor deze beroepen/functietitels werden uitgezet over het afgelopen jaar. Voorts is onderzocht in welke mate bepaalde competentieprofielen voorkomen in vacatureteksten. Er zijn op basis van het onderzoek 11.719 vacatures naar voren gekomen die geschikt zouden kunnen zijn voor afgestudeerden van de Ad Finance & Control. In 7.379 van deze vacatures wordt gevraagd naar één of meerdere van de kennisprofielen waarmee afgestudeerden van de Ad Finance & Control uitstromen en in 4.625 van de 11.719 wordt gevraagd naar minstens één van de vaardighedenprofielen waarmee afgestudeerden uitstromen. In het verzorgingsgebied van de aanvrager zijn 1.513 vacatures gevonden die op de Ad Finance & Control aansluiten (12% van het totaal). Het grootste aantal vacatures ligt volgens het onderzoek op het gebied van (financiële) administratie. Binnen de functiegroepen Finance & Control en Financieel medewerkers wordt in het verzorgingsgebied van de aanvrager vaker om specifiek een Ad-niveau gevraagd dan landelijk. Uit de analyse komt verder

naar voren dat de competenties die studenten verwerven in de Ad Finance & Control relatief veel worden teruggevonden in vacatures. De vraag naar de onderzochte functies is het grootst op hbo-niveau, maar ook het Ad-niveau wordt volgens de aanvrager veel gevraagd: 32% van alle gevonden vacatures was op Ad-niveau, zowel landelijk als regionaal. De commissie constateert dat het onderzoek volgens een valide en navolgbare methode is uitgevoerd en is van mening dat het onderzoek voldoende representatief is om tot uitspraken over een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding te komen. De commissie is van mening dat de vacatureanalyse aannemelijk maakt dat een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de Ad Finance & Control bestaat.

De aanvrager verwijst ten slotte naar het arbeidsmarktonderzoek 'Doelmatigheidsonderzoek voor een voltijd Associate degree opleiding Finance & Control' dat door EXPHO en Tien Organisatieadvies is uitgevoerd in opdracht van de aanvrager (2022). Het onderzoek bestaat uit twee deelonderzoeken. Het eerste deelonderzoek is gebaseerd op 10 interviews met (regionale) werkveldpartijen die hebben plaatsgevonden tussen mei en september 2022. Het onderzoek bevat een overzicht van de namen en functies van de respondenten en de bedrijven waar zij voor werken. De gespreksleidraad die gebruikt is bij het afnemen van de interviews is ook in het arbeidsmarktonderzoek opgenomen.

Acht van de geïnterviewden zijn positief over de opleiding en twee zijn negatief. De respondenten geven allemaal aan dat het financiële werkveld aan het veranderen is door onder meer de toenemende digitalisering en dat deze veranderingen zich ook steeds sneller voltrekken. Deze ontwikkeling leidt ertoe dat bepaalde beroepen (op termijn zullen gaan) verdwijnen en dat er vraag is naar een ander type professional, die over andere competenties beschikt. Bij veel van de geïnterviewde organisatie worden thema's als rechtmatigheid en compliance steeds belangrijker en worden klantcontacten intensiever. De geïnterviewden die positief zijn over de opleiding geven aan dat mbo-opleidingen minder toereikend beginnen te worden en dat een Ad de kloof tussen het mbo en hbo kan dichten. Daarbij geven de respondenten ook aan dat er een arbeidsmarktcrispe bestaat in dit veld. De twee respondenten die negatief zijn over de opleiding achten het Ad-niveau te laag voor het type medewerkers dat zij zoeken c.q. vinden het profiel te breed. De geïnterviewden is gevraagd hoeveel afgestudeerden van de voorgenomen opleiding zij zouden willen aannemen. Van de acht respondenten die positief zijn over de opleiding hebben er zeven een schatting gegeven van het aantal (binnen deze opleiding opgeleide) nieuwe medewerkers dat zij zouden willen aannemen. Eén respondent is geïnteresseerd in het aannemen van afgestudeerden van de beoogde opleiding, maar kan (nog) geen aantallen noemen. Daarnaast hebben drie werkgevers die in opdracht van de aanvrager zijn benaderd voor een behoeftepeiling voor een andere Ad-opleiding aangegeven belangstelling te hebben voor afgestudeerden van de beoogde opleiding F&C. De geïnterviewde werkgevers geven aan een behoefte ter grootte van ongeveer 45 nieuwe werknemers vanuit de voorgenomen opleiding te hebben, maar geven - met uitzondering van één werkgever - geen tijdsindicatie waarin deze vacatures verwacht worden; Er worden ca. 10 werknemers vanuit de regio Deventer gevraagd. De commissie acht het onderzoek valide en navolgbaar en is van mening dat het onderzoek voldoende representatief om tot uitspraken over de (regionale) behoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding te komen. Om deze reden concludeert de commissie dat de interviews blijken te geven van enige (regionale) arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

Het tweede deelonderzoek in het arbeidsmarktonderzoek van EXPHO en Tien Organisatieadvies is gebaseerd op een online enquête onder 134 respondenten uit het werkveld. De bedrijven die betrokken waren bij de interviews zijn niet bevraagd in de enquête. Vanwege de keuze voor twee vestigingsplaatsen is de behoefte aan nieuwe werknemers in de enquête verdeeld over de vestigingen Deventer en Enschede. Van de 134 werkgevers bevinden zich er 62 in de regio Enschede, 42 in de regio Deventer, 10 in de brede regio Achterhoek en 20 werkgevers komen van buiten het verzorgingsgebied van de aanvrager. Bij de bepaling van de kwantitatieve behoefte zijn voor de zuiverheid alleen de resultaten van de werkgevers in het verzorgingsgebied van de aanvrager meegewogen. De bedrijven waar de 134 respondenten van de enquête voor werken en

de vragen die aan hen zijn gesteld zijn in een bijlage van het onderzoeksrapport vermeld. Ook de functies van de respondenten zijn in de enquête vermeld: het merendeel van de respondenten is werkzaam binnen directie/management of de afdeling HRM van de betrokken organisatie. Waar dit niet het geval is wordt gevraagd om een toelichting op de functie. In de meeste gevallen zijn de respondenten in een positie om een uitspraak te doen over het aannamebeleid van hun bedrijf/organisatie. Van vijf respondenten uit de regio Deventer acht de commissie niet aangetoond dat zij zeggenschap hebben over het personeelsbeleid. De respondenten is gevraagd of zij denken in de komende vijf jaar (misschien) een behoefte te hebben aan nieuwe medewerkers binnen de eigen organisatie die de voorgenomen opleiding hebben gevolgd. Voor de vestiging Deventer geven de respondenten aan in totaal minimaal 127 en maximaal 187 nieuwe medewerkers vanuit de beoogde opleiding nodig te hebben. Dit komt neer op ca. 25 tot 37 nieuwe werknemers per jaar.

De commissie acht het arbeidsmarktonderzoek valide en grotendeels navolgbaar omdat de aanvrager de bedrijven waar respondenten werkzaam voor zijn en de functies die zij binnen deze bedrijven bekleden heeft vermeld. De navolgbaarheid wordt echter beperkt door het ontbreken van een koppeling van de bedrijven, functies en benoemde behoefte. De door de aanvrager bijgeleverde lijst van bedrijven waar respondenten werkzaam voor zijn geeft duidelijk weer om welke bedrijven het gaat, maar er wordt niet expliciet gemaakt waarom de betrokken bedrijven relevant moeten worden geacht. De commissie acht het echter reëel dat het merendeel van de betrokken bedrijven mogelijk afgestudeerden van de voorgenomen opleiding zou willen aannemen. De commissie constateert op grond van het bovenstaande dat het onderzoek een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding aannemelijk maakt.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat de aanvrager aannemelijk heeft gemaakt dat er een arbeidsmarktbehoefte bestaat aan de voorgenomen opleiding Finance & Control.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Ter onderbouwing van de maatschappelijke behoefte aan de Ad Finance & Control verwijst de aanvrager naar de 'Strategische Agenda hoger onderwijs en onderzoek: Houdbaar voor de toekomst' van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2019), de 'Strategische Agenda 2019-2023: Professionals voor morgen' van de Vereniging Hogescholen (2019) en de 'Corporate Sustainability Reporting Directive' van de Europese Commissie (2022) in samenhang met het artikel 'Helpt van finance professionals mist capaciteit en kennis om te starten met ESG' gepubliceerd op de site duurzaam-ondernemen.nl (17 juni 2022). De commissie laat het rapport 'Klaar voor de groei?' (2015) van de Sociaal Economische Raad buiten beschouwing omdat deze bron achterhaald is.

Op grond van de 'Strategische agenda hoger onderwijs en onderzoek: Houdbaar voor de toekomst' van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2019, p. 48) en de Strategische Agenda 'Professionals voor morgen: Strategische Agenda Vereniging Hogescholen 2019-2023' van de Vereniging Hogescholen (2019, p. 10) stelt de aanvrager dat er een algemene behoefte bestaat aan hbo Ad's. De commissie constateert dat deze bronnen blijk geven van een algemene behoefte aan hbo Ad's, waar de voorgenomen opleiding een voorbeeld van is. De bronnen geven echter geen blijk van een specifieke maatschappelijke behoefte aan de voorgenomen opleiding. Dit is in de ogen van de commissie hooguit voldoende om een maatschappelijke behoefte aan de voorgenomen opleiding aannemelijk te maken.

De aanvrager verwijst tevens naar de 'Corporate Sustainability Reporting Directive' (CSRD) die de Europese Unie in november 2022 heeft aangenomen. In deze nieuwe richtlijn staat dat vanaf 2024 steeds meer bedrijven verplicht worden om te rapporteren over de impact van hun activiteiten op mens en milieu. De CSRD-richtlijn staat centraal in de Green Deal van de Europese Unie en moet zorgen voor meer transparantie over en betere kwaliteit van duurzaamheidsinformatie. De helft van de finance professionals heeft volgens de aanvrager onvoldoende capaciteit en kennis om te starten met de verslaglegging van de ESG-doelen (Environmental, Social, Governance) van de

Europese Unie zoals neergelegd in de CSRD-richtlijn. Van de professionals gaf 55 procent aan al bezig te zijn met ESG-rapportage of er volgend jaar mee te starten en iets minder dan de helft geeft aan over onvoldoende kennis en capaciteit te beschikken (17 juni 2022). De aanvrager stelt dat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding in staat zullen zijn om aan de eisen van de CSRD-richtlijn te voldoen. De commissie verwacht op basis van de beschrijving van het curriculum van de Ad Finance & Control dat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding zullen kunnen voldoen aan de eisen voor de correcte verslaglegging van de ESG-doelen van de Europese Unie.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat de aanvrager een algemene maatschappelijke behoefte aan Associate degrees aannemelijk heeft gemaakt.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke behoefte en een arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 26/01/2023 is op de website van de CDHO kennisgegeven van het voornemen van Saxion Hogeschool om de hbo Associate degree Finance & Control in Enschede aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend. De aanvrager geeft aan dat afstemming heeft plaatsgevonden met de Christelijke Hogeschool Windesheim. Zij biedt aan de nabijgelegen vestiging Zwolle de sterk verwante Ad-opleiding Finance aan. De Christelijke Hogeschool Windesheim heeft aangegeven dat voldoende ruimte in het verzorgingsgebied van beide hogescholen bestaat om de voorgenomen opleiding op twee locaties aan te bieden.

De commissie bepaalt het verwante opleidingsaanbod door vast te stellen welke bestaande opleidingen inhoudelijk sterk met de voorgenomen opleiding overeenkomen en opleiden tot (min of meer) dezelfde beroepen (uitstroomprofiel(en)). Bij de inhoud wordt door de commissie gekeken of de kennisgebieden en vaardigheden die in het curriculum van de voorgenomen opleiding zijn opgenomen overlap vertonen met de bestaande opleidingen. Voorts kijkt de commissie naar de instroomdoelgroep die de opleiding bedient. Ten slotte is voor de beoordeling van het verwant aanbod van belang om welke onderwijsvariant (voltijd, deeltijd of duaal) het gaat.

De aanvrager acht de volgende Ad-opleidingen 'verwant' aan de voorgenomen opleiding: Finance (Christelijke Hogeschool Windesheim), Finance & Control (Haagse Hogeschool, Hogeschool INHOLLAND en NHL Stenden Hogeschool) en Accountancy (Avans Hogeschool, Fontys Hogescholen, Hogeschool Rotterdam, Hogeschool van Amsterdam en Hogeschool van Arnhem en Nijmegen). De opleiding Finance aan de vestiging Zwolle van de Christelijke Hogeschool Windesheim alsmede van de Hogeschool Utrecht en de Hanzehogeschool Groningen is nog niet gestart. De aanvrager geeft aan mogelijk verwante onbekostigde Ad-opleidingen van (onder meer) LOI Hogeschool en Hogeschool Tio niet te hebben betrokken omdat hier geen instroom van bekend is. De aanvrager gebruikt in het dossier de term 'verwant', hetgeen door de commissie begrepen wordt als vergelijkbaar met de door de commissie gebruikte term 'sterk verwant'.

De commissie is van mening dat alle door de aanvrager genoemde Ad-opleidingen sterk verwant zijn aan de voorgenomen opleiding. De instroom van de sterk verwante opleidingen is in de afgelopen vijf jaar min of meer stabiel gebleven (zie Tabel 4). De commissie neemt de instroom in het onbekostigde onderwijsaanbod (voor zover dit er is) niet mee in de onderstaande overweging omdat deze bij de commissie niet bekend is.

Tabel 4. Instroom in sterk verwante bekostigde Ad-opleidingen

Opleiding	Instelling	'17-'18			'18-'19			'19-'20			'20-'21			'21-'22		
		VT	DT	DU	VT	DT	DU	VT	DT	DU	VT	DT	DU	VT	DT	DU
Ad Finance (80143)	Avans Hogeschool (07GR), 's-Hertogenbosch	20			48			41			43			45		
	Ad Finance & Control (80065)			27			29			33			26			30
	Hogeschool INHOLLAND (27PZ), Rotterdam	40			45			48			30			33		
Ad Accountancy (80008)	NHL Stenden Hogeschool (31FR), Leeuwarden	39			19			38			32	6	24	10		
	Avans Hogeschool (07GR), Roosendaal				27			36			32			30		
	Avans Hogeschool Breda-Tilburg (07GR), Breda			72			39			45			47			45
Ad Finance & Control (80065)	Fontys Hogescholen Eindhoven (30GB), Eindhoven						1			1						
	Fontys Hogeschool (30GB), Eindhoven			17			15			34			10			11
	Hogeschool Rotterdam (22OJ), Rotterdam	105	14	2	96	22		77	17		69	13		60	19	
	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB), Arnhem	2	6	11		9	14		9	11		16	16		14	12
	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU), Almere				28			53			39			41		
Totaal		206	138	13	264	114	14	294	138	11	245	112	22	233	119	22

Bron: DUO

De aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van een instroomenquête welke onderdeel is van het arbeidsmarktonderzoek 'Doelmatigheidsonderzoek voor een voltijd Associate degree opleiding Finance & Control' van EXPHO en Tien Organisatieadvies. De enquête is uitgevoerd onder havo- en mbo-4-leerlingen in het verzorgingsgebied van de aanvrager. De aanvrager verwacht dat jaarlijks 22 studenten per locatie (Deventer en Enschede) zullen instromen (44 in totaal). De commissie acht deze prognose realistisch.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen hbo Ad Finance & Control wordt afgezet tegen de behoefte die bij criterium a aannemelijk is gemaakt, blijkt dat er onvoldoende ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven. De kern van de overweging hierbij is dat de geografische afstand tussen de als hoofdvestiging aangemerkte locatie Enschede en de nevenvestiging Deventer niet dusdanig groot is dat het aanbieden van de beoogde opleiding op twee locaties doelmatig kan worden geacht, in het bijzonder omdat de aanvrager verwacht slechts 22 studenten per locatie aan te zullen trekken. Vestiging van de opleiding in Deventer heeft mogelijk ook enig negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod vanwege de nabijheid van de sterk verwante Ad Finance van de Christelijke Hogeschool Windesheim te Zwolle. De commissie is positief over het feit dat afstemming heeft plaatsgevonden met de Christelijke Hogeschool Windesheim, maar gelet op de geringe afstand tussen Deventer en Zwolle en het feit dat Saxion slechts 22 studenten in Enschede en 22 in Deventer verwacht is realisatie van de beoogde nevenvestiging niet doelmatig.

De commissie concludeert dat er geen ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo Ad

Finance & Control tevens in Deventer te realiseren. De aanvraag voldoet niet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om negatief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'P.M.M. Rullmann', written in a cursive style.

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.